

hos bilsadelmakaren ⁵

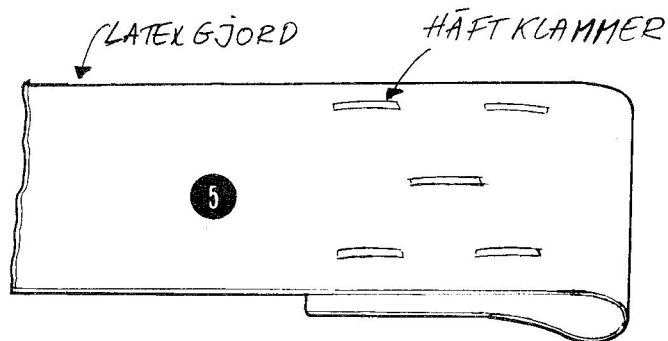
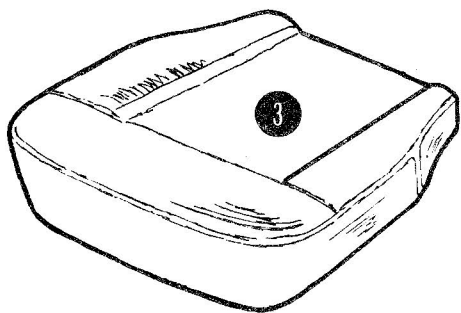
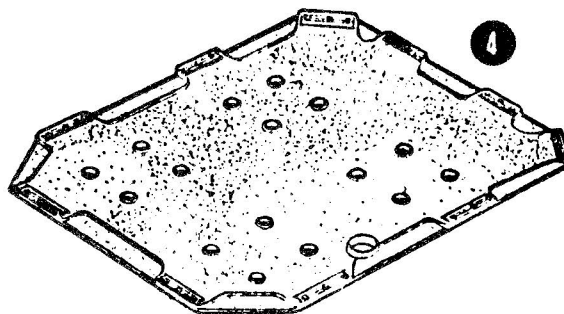
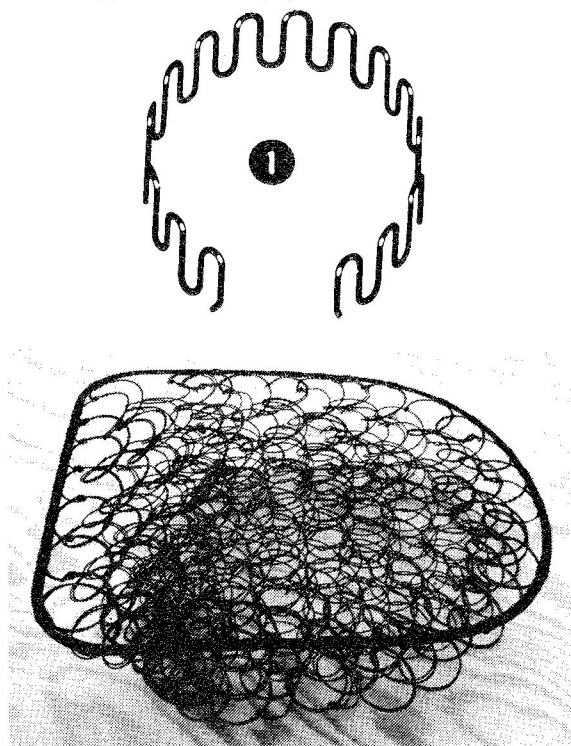
Säten

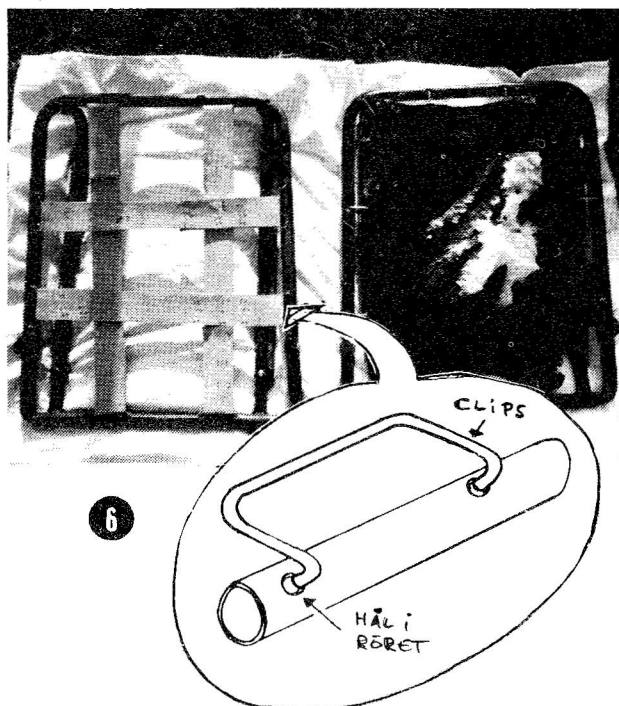
Vanligtvis brukar gamla säten vara väldigt illa medfarna, fullständig demontering krävs ofta. Att få isär saker och ting brukar inte vara något problem, värre kan det vara att komma ihåg hur allt ska sitta samman. Anteckna och skissa noggrant alltså. När så allt gammalt skräp avlägsnats kan ibland rätt omfattande reparationer av stommarna vara nödvändiga. Själva stommen, vare sig den är av stålror, ståltråd eller trä brukar inte vara särskilt svår att återställa. Värre kan det vara med de fjädrande komponenterna. Dessa finns av flera typer, beddyfjädrar, sammanflätade

fjädrar, skumplast på trä, plåt eller gummiduk.

Beddyfjädrar, bild 1, finns att köpa som metervara. Består stommen av sammanflätade fjädrar, bild 2, går dessa att få nyttillverkade hos specialister. Skumplastplymåer, bild 3, kan lätt skäras till ur block med hjälp av en vass förskärare. Är underlaget till skumplastplymån tillverkad av gummiduk är problemet lite större, vanligtvis finns inte nya att få tag på utan Latexduk får i stället användas. Istället för de metallfästen som sitter invulkade kan man förfara enligt följande:

Klipp till Latexduken ca 10 mm större än originalet, se bild 4. Eventuella inskär-

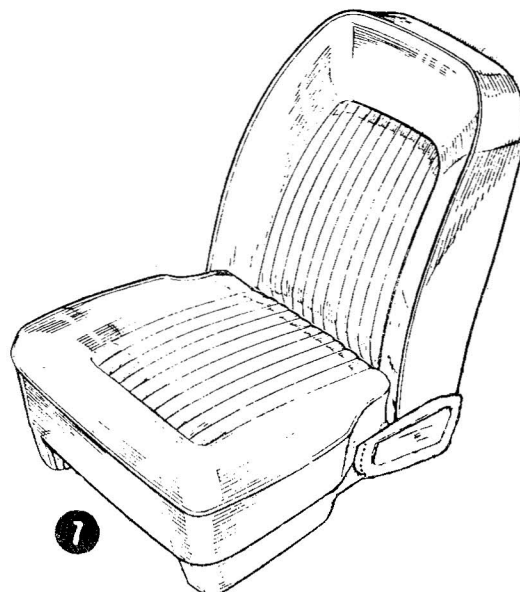

ningar utförs inte! Skaffa gardinspiral och ändkrokar. Denna gardinspiral sys in som en keder runtom och innan den sys igen helt klipps gardinspiralen av och krokarna skruvas i och hakas samman. Denna nya platta monteras sedan precis som originalet. Med lite tur blir studsens i duken den rätta, annars får man ändra. En annan lösning är att använda Latexgjord d v s gummiremmar vars längd avpassas så spänningen blir den rätta. Ändarna häftas samman med en kraftig häftång, bild 5. Metoden har en liten nackdel, man måste själv tillverka fästclips för uppfästningen i stolsramen, bild 6, som också visar flätningen i stolsramen.

Själva klädseln runt plymån är inte så mycket att orda om. Ett problem i detta sammanhang kan möjligen vara taglet. Fattas det tagel kan man skrota gamla madrasser, om man inte har turen att träffa på en sadelmakare med en maskin som kan fräscha upp det gamla taglet.

Med hela stommen åtgärdad är det dags att börja med klädseln. Om vi då tänker oss ett säte sytt som på bild 7 så börjar arbetet med att sy piporna i mitten.

Ren principiellt, vare sig man arbetar i skinn, PVC-läder eller tyg, går det till så att två lager tyg eller ett lager tyg och ett lager läder sys samman varvid det övre görs lite större mellan sömmarna, se bild 8. Notera hur materialet vänds! Själva bredden på över och underlager samt

skumplaststoppning väljs enligt nedanstående:

1. Rätt skumplasttjocklek väljes så att förhållandet pipbredd/skumplasttjocklek = 3,2:1.
2. Pipbredden:
  - a) Färdig totalbredd — 5 mm. Mäts på den gamla stoppningen, inte på de gamla piporna!
  - b) Pipbredden = $\frac{\text{bredden under a}}{\text{antalet pipor}}$
3. Tyget och skumplasten väljes så att avståndet mellan strecken som man linjerar upp med lämplig penna, är 51/48 bredare än den färdiga piporna. 5 mm adderas till de yttersta piporna. Strecken ska naturligtvis dras på klädselmaterialets undersida och tygets ovansida.
4. Lädret väljes så att förhållandet mellan strecken och färdig pipa blir 68/48. 5 mm adderas till de yttre piporna.

Här kan en liten passus vara på sin plats:

Pipornas utseende kan varieras beroende om man stoppar med vadd eller skumplast. Med vaddstoppning får pipan ett lite rundare utseende jämfört med skumplaststoppning, bild 9.

Då piporna alltså sytts, ska de stoppas. Detta utförs med de två profilerna, bild 18 avsnitt 1. Stoppningsmaterialet hålls mellan de två stickorna och det hela dras genom pipan. När stickorna nått genom

pipan dras de ut, efterlämnande stoppningen.

Runt pipstycket sys sedan en kederlist. I de främre hörnen böjs den till samma radie som originalet, bild 10. Arbetet underlättas om kederlisten häftas fast med en häftapparat. Klammerna tas naturligtvis bort efter sömnaden. Innan man går vidare sprättas den gamla klädseln isär och bitarna, förutom piporna, klipps ren från sömsmånen d v s man klipper i den gamla sömmen. Härefter fästs bitarna på en styv kartong och ritas av noggrant. Sömsmånen läggs sedan till! Med kartongstyckena som mall klipps sedan materialet till.

Nu är det dags att sy fast det stora stycket runt piporna. Även här underlättas arbetet om bitarna häftas samman före sömnaden. Börja från mitten på det hästskoformade stycket och häfta åt sidorna och bakåt. I hörnen dras materialet något i

pilarnas riktning vid häftningen, bild 11, för att undvika veck. För att underlätta monteringen kan en kappa sys fast på undersidan sedan hästskostycket sytts fast. Härigenom kan pipstycket dras ned och fästas på undersidan av stommen, bild 12 visar detta på ett tvärsnitt genom en sits.

Lika så kan ett tvärgående veck som på bild 13 ordnas på ett liknande sätt. Här sys ett tygstycke fast på tvären på undersidan av det undre tyget. Detta tygstycke sys fast då piporna sys och klipps sedan upp i remsor. I ena änden kommer då remsorna att sitta fast på pipstyckets undersida och andra änden dras genom plymån och fästs på undersidan. Bild 14. Sist sys sidostyckena fast varpå klädseln kan monteras. Ryggen sys i princip på samma sätt fast här tillkommer ryggstycket.

